

Transmissie

Nieuwsbrief voor huisartsen

Inhoud

- Voorwoord
- Vogelgriep
- Vraag van de huisarts
- Hulpverleners oefenen bij PEC
- Online soa-testwijzer
- Korte berichten
- Antibioticaresistentie
- Contact & Colofon

De GGD denkt graag met u mee

De eerste warme dagen zijn weer geweest en er komen zonnige dagen aan. Reden voor mensen om lekker buiten te zijn, een duik te nemen in een meertje, te barbecueën, een festival te bezoeken, noem maar op.

Soms kan het zijn dat mensen ziek worden van een dergelijke activiteit. Een bacterie tijdens het barbecueën is makkelijk opgelopen. En als je zwemt in niet-gecontroleerd zwemwater, kan het zijn dat dit water vervuild is geraakt, bijvoorbeeld met norovirus of leptospiren. Bij een festival, waar veel mensen op elkaar staan, kunnen virussen zich eenvoudig verspreiden.

Gelukkig zijn dergelijke infecties vaak self-limiting, en mensen zullen zich lang niet altijd melden bij de huisarts. Maar zeker bij een ernstige infectie of onverklaarde symptomen, kiezen mensen ervoor zich bij u te melden. En dergelijke (buiten) activiteiten, kunnen u dan helpen bij het opstellen van een differentiaaldiagnose.

Zijn er opvallende symptomen of clusters van patiënten met dezelfde klachten, waarbij u een gezamenlijke blootstelling vermoedt? Schakel dan de GGD in, wij denken graag mee en mogelijk kunnen we verder uitzoeken wat er aan de hand is.

GGD IJsselland, afdeling Infectieziektebestrijding
Tel: 038 - 428 16 56 (24 uur per dag)

Vogelgriep – wat doet de GGD?

Sinds april 2017 zijn de maatregelen ter voorkoming van vogelgriep opgeheven. In december was de situatie wel anders. Op verschillende plekken in het land werden dode vogels gevonden als gevolg van de vogelgriep. Ook diverse pluimveebedrijven raakten besmet. Zo ook in regio IJsselland. Op een vrijdagavond in december 2016 kreeg de GGD de melding vogelgriep op een pluimveebedrijf. Zaterdagochtend stonden een arts en verpleegkundige van de afdeling infectieziektebestrijding klaar. Dat leverde verbaasde reacties op in hun eigen omgeving: “Wat doet de GGD eigenlijk bij vogelgriep?”

Bij een uitbraak van aviaire influenza op een pluimveebedrijf kan er sprake zijn van verschillende varianten: hoogpathogeen en laagpathogeen. Met name bij hoogpathogene aviaire influenza kunnen er risico's zijn voor de mens. Bij de laatste uitbraak van vogelgriep was er sprake van het type H5N8. Deze variant heeft, voor zover bekend, nog nooit voor humane gevallen gezorgd. En dat willen we graag zo houden. De interventies van de GGD zijn hierop gericht.

Bij zo'n uitbraak van vogelgriep zijn veel verschillende partijen betrokken. De Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) is aanwezig en bepaalt alle maatregelen rondom de dieren. Ze zijn verantwoordelijk voor de persoonlijke beschermingsmaatregelen van iedere medewerker die nauw contact heeft met de dieren. De GGD heeft als taak om te controleren of zij beschermd zijn door middel van een griepvaccinatie. Dat is een vereiste om de stal in te mogen gaan. Daarnaast worden griepremmers (Oseltamivir, Tamiflu®) uitgedeeld. Zo wordt voorkomen dat het griepvirus zich kan

vermenigvuldigen en dat een humane en aviaire influenza kan mengen tot een nieuw griepvirus (reassortment). Doordat het vermenigvuldigen van virussen geremd wordt, is er minder kans op het ontstaan van klachten. Op deze wijze kan veel onrust worden voorkomen.

Als medewerkers klachten ontwikkelen als koorts, hoesten/verkoudheid, benauwdheid, rode ogen, diarree en braken binnen 10 dagen na het contact met de zieke dieren, dan kan de GGD de medewerker bemonsteren. Er wordt dan gekeken of er bij deze persoon sprake is van influenza en welke vorm van influenza het betreft.

Naast het voorschrijven en uitdelen van profylactische middelen aan alle medewerkers die betrokken zijn bij het ruimen, wordt er ook aandacht besteed aan de eigenaar van het bedrijf, zijn medewerkers en andere bewoners van de boerderij. Ook voor hen geldt dat een griepvaccinatie en antivirale middelen geïndiceerd zijn. Daarnaast geven we uitgebreide instructies over hoe te handelen in geval van

griepachtige klachten in de komende 10 dagen. Ze worden verzocht dan de huisarts en GGD in te schakelen. Indien nodig bemonstert de GGD ook hier bij een verdenking op humane influenza van dierlijke oorsprong. Vaak is er behoefte aan uitleg: vogelgriep op je eigen bedrijf heeft begrijpelijkerwijs veel impact op de eigenaar van een bedrijf en het gezin.

Tot slot licht de GGD andere zorgverleners in. Zo worden huisartsenpost en ziekenhuis in het weekend al ingelicht over de stand van zaken en wat er moet gebeuren als iemand zich meldt met klachten. Na het weekend hebben we alle huisartsen in het gebied ingelicht.

Kortom, bij een uitbraak van vogelgriep op een pluimveebedrijf werken humane en veterinaire sector nauw samen om de gezondheid van mensen te beschermen. Het belang voor de volksgezondheid is groot: door deze maatregelen nauwkeurig te handhaven, proberen we te voorkómen dat nieuwe griepvirussen ontstaan.

Vraag van de huisarts

Geselecteerde vragen van huisartsen uit de GGD praktijk

Vraag over kinkhoestvaccinatie bij een zwangere

Een huisarts belt de GGD met een vraag over kinkhoestvaccinatie bij een zwangere uit zijn praktijk. Ze is nu 36 weken zwanger en een nichtje van haar heeft (serologisch bevestigde) kinkhoest. Er is regelmatig contact met het nichtje. Kan ze nog gevaccineerd worden? Want volgens het RIVM is het optimale moment om dit tussen 28 en 32 weken te doen. De verwachting is dat deze vrouw te vroeg bevalt.

Het volgende advies werd gegeven: het meest optimale moment is inderdaad tussen 28 en 32 weken zwangerschap, omdat in deze periode de meeste antistoffen worden overgedragen naar de foetus. Na vaccinatie duurt het ongeveer twee weken tot de antistoffen op het hoogste niveau zijn. Het is dus het meest gunstig om tijdig te vaccineren. Vaccinatie heeft echter ook op een later moment nog zin: zelfs als de foetus al kort na de vaccinatie wordt geboren, is de moeder beschermd tegen kinkhoest en kan ze haar kind dus niet besmetten. En via de borstvoeding krijgt de baby dan nog wat extra antistoffen mee. Let op: het kind moet nog steeds zelf gevaccineerd worden tegen kinkhoest!

Vaccinatie van een zwangere met een kinkhoest bevattend vaccin kunt u zelf doen, bestelling van het vaccin kan via de apotheek. Of u kunt de zwangere verwijzen naar de reizigersafdeling van GGD IJsselland: 038 - 428 1633.

Meer lezen? Kijk op www.rivm.nl – kinkhoestvaccinatie – voor zwangere vrouwen. Of lees het artikel in Medisch Contact van 10 mei 2017.

Vraag over ebola

Een huisarts belt de GGD: hij is vandaag gebeld over een patiënt die onlangs is teruggekomen uit Sierra Leone. De man heeft hoofdpijn, spierpijn en koorts. De huisarts wil hem eigenlijk langs laten komen op de praktijk. Moet hij nog rekening houden met ebola?

Sinds maart 2016 heeft de WHO de maatregel 'Public Health Emergency of International Concern' opgeheven. Half maart waren de laatste casussen in Sierra Leone. Daarmee zijn de zogenoemde epidemiologische criteria (afgelopen 3 weken verbleven in Sierra Leone, Liberia of Guinee) vervallen. Er is nu dus niet zomaar een reden om gealarmeerd te zijn bij mensen die terugkomen uit een van deze landen.

Dat de ebola-epidemie voorbij is, wil natuurlijk niet zeggen dat er geen sporadische gevallen van ebola meer kunnen voorkomen. Als een huisarts op basis van het klinisch beeld toch denkt aan ebola, is het verstandig om even met de GGD te bellen. De GGD kan bekijken of er recente meldingen zijn in het gebied waar de patiënt is geweest en of de patiënt vanwege bepaalde activiteiten extra risico heeft gelopen. Bijvoorbeeld door het eten van bush meat, of door het bezoek aan een vleermuizengrot.

Afdeling infectieziektebestrijding van GGD IJsselland kan ondersteunen bij het maken van een risico-inschatting. Uiteraard moet bij patiënten die terugkomen uit de tropen altijd gedacht worden aan ziektes als malaria of dengue. Maar een viraal infect kan natuurlijk ook de oorzaak zijn.

Contact

GGD IJsselland, afdeling Infectieziektebestrijding

Tel: 038 - 428 16 56 (24 uur per dag)

Fax: 038 - 428 16 60

E-mail: infectieziekten@ggdijsselland.nl

Let op: *Stuur geen persoonlijke medische gegevens via de e-mail.*

Hulpverleners oefenen in PEC stadion

Op vrijdag 23 juni 2017 organiseert GHOR IJsselland samen met voetbalclub PEC Zwolle een grootschalige geneeskundige oefening. Gezondheidsorganisaties waaronder GGD IJsselland, ambulancedienst, ziekenhuizen en Rode Kruis oefenen samen met medewerkers van PEC Zwolle een voorbeeldscenario in het voetbalstadion. Ook brandweer, politie en gemeente doen mee.

Rianne van den Berg, directeur Publieke Gezondheid GGD/GHOR IJsselland: "Natuurlijk oefenen we vaker, ook met andere organisaties, maar wat deze oefening zo bijzonder maakt is dat er zoveel verschillende organisaties bij betrokken zijn. We zijn blij met de samenwerking met PEC Zwolle én het gebruik van een voetbalstadion als locatie. Zo kunnen we goed nabootsen wat er bijvoorbeeld gebeurt bij paniek in een menigte."

Ook Gerard Nijkamp, technisch directeur van PEC Zwolle, is content met de grootschalige oefening komende zomer in het MAC3PARK stadion. "Onze club hecht veel waarde aan het opleiden en trainen van de veiligheidsorganisatie. Door te oefenen met lokale, professionele organisaties krijgen wij als PEC Zwolle een nog beter beeld over hoe te handelen in bepaalde situaties."

GHOR IJsselland is de Geneeskundige Hulpverlening Organisatie in de Regio en onderdeel van Veiligheidsregio IJsselland.

Foto:

Gerard Nijkamp, technisch directeur van PEC Zwolle en Rianne van den Berg, directeur Publieke Gezondheid GGD/GHOR IJsselland, ondertekenden op 21 februari de intentieovereenkomst in de Jan Drost persruimte van PEC Zwolle.

Online soa-testwijzer Advies.chat

Soa Aids Nederland heeft recent de online soa-testwijzer Advies.chat gelanceerd. Dit is de eerste online soa-testwijzer waarmee gebruikers 24/7 anoniem en betrouwbaar advies kunnen krijgen over soa-tests. Met deze nieuwe interventie ontdekken zij snel en eenvoudig of ze risico lopen op een soa en hoe ze die het beste kunnen laten testen. Ook verwijst Advies.chat naar betrouwbare soa-zelftest aanbieders. Dé oplossing voor iedereen die drempels ervaart om zich te laten testen op hiv en andere soa, bijvoorbeeld door schaamte, kosten of angst voor de uitslag. Zo heeft iedereen direct toegang tot advies op maat, kijkt niemand mee als er vragen beantwoord worden over het seksleven én kunnen gebruikers voorkomen dat ze klachten krijgen.

In Nederland leven zo'n 25.000 mensen met hiv. Ruim 10% van hen is niet op de hoogte van de eigen hiv-status,

omdat hier niet op is getest. Ook met andere soa lopen mensen soms te lang door. Vrouwen kunnen bijvoorbeeld door chlamydia of gonorrhoe klachten krijgen als chronische buikpijn, onvruchtbaarheid en vroeggeboorte. Mannen kunnen een bijbalontsteking krijgen of tijdelijke verminderde vruchtbaarheid.

Advies.chat is geen vervanging voor een professioneel consult. Soa Aids Nederland blijft adviseren om naar de huisarts of GGD te gaan voor het testen op soa en de beste zorg. Helaas kan of wil niet iedereen naar de huisarts of GGD. 'Met Advies.chat heeft nu iedereen in Nederland direct toegang tot betrouwbaar soa-testadvies', vertelt Hanna Bos, arts infectieziektebestrijding van Soa Aids Nederland. 'Vroege opsporing en behandeling van hiv en andere soa maakt de kans op klachten stukken kleiner én voorkomt dat je soa doorgeeft aan een ander.'

Richtlijn huisartsen

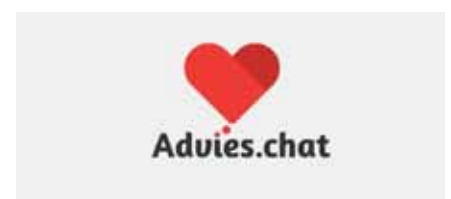
Testwijzer advies.chat is volledig geautomatiseerd en volgt de standaard van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) voor een soa-consult. Dat betekent dat je bij Advies.chat dezelfde vragen krijgt die je bij de huisarts kunt verwachten. De website is in nauw overleg met de GGD ontwikkeld en adviezen zijn gebaseerd op de ruim 30 jaar ervaring bij de Aids Soa Infolijn. Als je iets niet begrijpt of extra vragen hebt, helpt een chatbox je verder.

Bekijk de soa-testwijzer op:

soatest.advies.chat

Of kijk voor meer informatie op:

www.soa aids.nl/toolkit

Update Zikavirus

Hoewel de aandacht voor het Zikavirus afgenomen is, blijft dit op veel plekken in de wereld een aanzienlijk probleem. Sinds de eerste signalen in Brazilië is er veel onderzoek gedaan naar het virus; onder meer naar de risico's voor zwangeren, gecompliceerd beloop (Guillain-Barré syndroom) en naar de overdracht van mens op mens. Door

nieuwe inzichten veranderen soms ook de adviezen. Zo wordt in Nederland aan mannen die in besmet gebied zijn geweest, geadviseerd om gedurende 2 maanden beschermd seksueel contact te hebben om hun partner niet te besmetten. Dit is met name belangrijk bij een zwangerschapswens. Het verspreidingsgebied van Zikavirus

breidt nog steeds uit. Een actuele landenlijst en alle actuele adviezen vindt u op:

www.rivm.nl/Onderwerpen/Z/Zikavirus.

Aan alle reizigers wordt geadviseerd om advies over de voorgenomen reis te vragen bij hun behandelend arts of bij een reizigerskliniek. Dit geldt vooral voor zwangere vrouwen.

Meldplicht tularemie en zikavirus

Sinds 1 november 2016 zijn er twee nieuwe meldingsplichtige ziektes bijgekomen. Het gaat om tularemie (hazenpest) en gecompliceerde zikavirusinfecties. Er is sprake van een gecompliceerde zikavirusinfectie als de infectie vastgesteld wordt bij zwangeren, pasgeborenen met complicaties of bij mensen met Guillain-Barré syndroom. Beide ziekten zijn opgenomen als meldingsplichtige ziekte groep C. Voor meer informatie over de ziektebeelden: zie de website van het RIVM.

JouwGGD.nl krijgt veel vragen van jongeren

JouwGGD.nl is dé landelijke jongerenwebsite van 20 GGD'en en een jeugdgezondheidsorganisatie. JouwGGD.nl geeft jongeren van 12 tot 24 jaar betrouwbare informatie over gezondheid, relaties, lichaam, seks, gevoel, alcohol, roken, drugs en media. Ook kunnen jongeren anoniem chatten met een GGD-jeugdarts of

-jeugdverpleegkundige. De website is in 2014 landelijk van start gegaan. GGD IJsselland is in het najaar van 2016 aangesloten. In 2016 heeft de website ruim 427.000 unieke bezoekers getrokken, er zijn circa 5000 chatgesprekken gevoerd met jongeren door jeugdartsen en -verpleegkundigen, er zijn ruim 2000 vragen via het forum

JOUWGGD.nl
Alles over gezondheid voor jongeren

en email beantwoord en had de site 8600 volgers op Facebook. Het e-team van alle betrokken GGD'en samen telt inmiddels 85 mensen. Een groep van 21 jongeren tussen de 14 en 19 jaar werkt als adviseurs mee aan de verdere ontwikkeling van de site.

Veel kinderen gaan ongevaccineerd op reis

De zomer komt eraan. Tijd voor veel mensen om de zon op te zoeken. Per jaar reizen veel gezinnen naar bestemmingen waar ziekten zoals hepatitis A voorkomen. Ouders gaan er vaak ten onrechte van uit dat kinderen benodigde vaccinaties hebben gehad via het Rijksvaccinatieprogramma. Hepatitis A maakt hier echter geen deel van uit. Bijna de helft van alle kinderen gaat hierdoor ongevaccineerd op reis naar een risicoland waar hepatitis A voorkomt. Denk aan landen als Marokko, Turkije of Kaapverdië. Het is belangrijk om ouders met kinderen hier goed over de informeren.

Tip: website huisarts-migrant

Huisartsenzorg aan mensen met een niet-Nederlandse achtergrond en laaggeletterden kan lastig zijn. www.huisarts-migrant.nl is dé website voor huisartsen en andere zorgverleners met vragen over zorg en gezondheid voor migranten, vluchtelingen en patiënten met beperkte gezondheidsvaardigheden. Huisarts-migrant.nl biedt o.a. informatie aan huisartsen over: taalbarrières, cultuurverschillen, etnisch bepaalde ziektebeelden en voorlichtingsmateriaal in eenvoudig Nederlands en andere talen.

Huisartsenzorg aan mensen zonder verblijfsvergunning

Verleent u medisch noodzakelijke zorg aan iemand die zich niet kan verzekeren? Het gaat hierbij om mensen die niet rechtmatig in Nederland verblijven. U kunt dan (een deel van) de kosten die u maakt, declareren via een regeling die is belegd bij het CAK. Kijk voor informatie op www.cak-br.helptu.nl en lees onderaan de vragen en antwoorden onder het kopje 'Verleent u zorg aan onverzekerbare vreemdelingen?'

IJsselland

Contact

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, Zwolle
Schurenstraat 8a, Deventer

Postadres

Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Telefoon:

038 - 428 14 28

E-mail adres:

infectieziekten@ggdijselland.nl

Website:

www.ggdijselland.nl

Infectieziekte melden:

via het [digitale meldingsformulier](#)
op de website.

Colofon

Team Infectieziektenbestrijding
m.m.v. team communicatie
GGD IJsselland
Mei 2017

Vragen / reacties?

Hebt u vragen of reacties n.a.v. deze nieuwsbrief, neem dan contact op met de afdeling Infectieziektebestrijding van GGD IJsselland via infectieziekten@ggdijselland.nl of 038 - 428 16 56.

ABR, een internationaal vraagstuk

Deel 3, mei 2017

In eerdere nieuwsbrieven heeft u al kunnen lezen over de vorming van zorgnetwerken ter bestrijding van antibioticaresistentie. De landelijke ontwikkelingen op dit gebied zijn in volle gang. De basis van de bestrijding vormen de zorgnetwerken. Nederland is voor dit probleem opgedeeld in tien regio's. Alle zorginstellingen van eerste tot derde lijn zijn onderdeel van de netwerken.

In Overijssel zijn de netwerken ingedeeld op basis van de ROAZ regio's: het Regionaal Overleg Acute Zorg. Dat betekent heel Overijssel, maar ook nog een klein deel van Gelderland en Drenthe.

Het Isala ziekenhuis is verantwoordelijk voor de opzet van het zorgnetwerk waarin relevante partijen bij elkaar komen. Dit zijn bijvoorbeeld instellingen voor verpleeghuizen, woonzorgcentra en kleinschalig wonen, GGD'en, ziekenhuizen, laboratoria en huisartsen.

Een stuurgroep en een regionaal coördinatieteam (RCT) worden opgezet. In het RCT zal ook een huisarts vertegenwoordigd zijn, naast een specialist ouderengeneeskunde, een arts Maatschappij en Gezondheid (infectieziektebestrijding), een arts-microbioloog en een deskundige infectiepreventie publieke gezondheid.

De onderwerpen waar het zorgnetwerk zich over zal buigen, zijn:

- Surveillance van BRMO
- Risicoprofiel voor de regio
- Prevalentiemetingen
- Deskundigheidsbevordering
- Implementatie infectiepreventiemaatregelen
- Transparantie over aanwezigheid en verspreiding van BRMO faciliteren
- Communicatie over BRMO in regio
- Advisering bij bestrijding
- Antimicrobial stewardship
- Afstemming regionaal en landelijk

